

Åtvidabergs
kommun

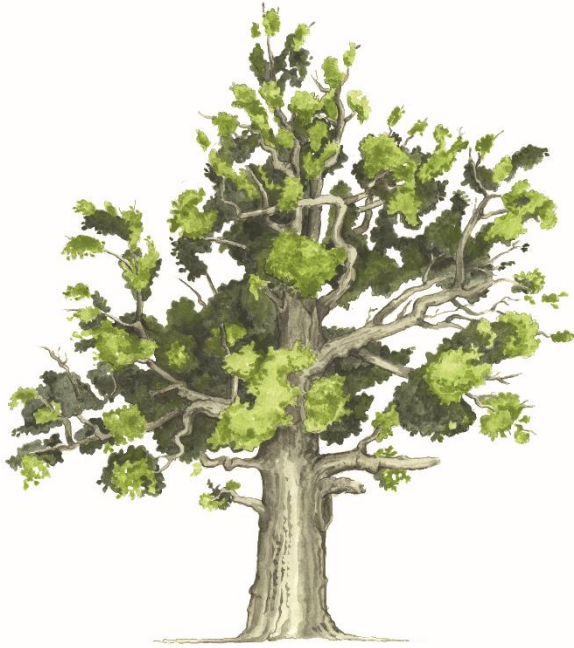
Naturvårdsprogram

Del 2: Åtgärdsprogram 2022-2027

Dokumentet har godkänts av Rikard
Spalle, förvaltningschef
sambhällsbyggnadsförvaltningen
2022-01-17

ÅTVIDABERGS KOMMUN
2022-01-13

Titel: Naturvårdsprogram del 2: Åtgärdsprogram 2022-2027

Utgiven av: Samhällsbyggnadsförvaltningen, Åtvidabergs kommun

Försättsblad: Mulmholk (en låda full med sågspån och löv för att efterlikna ett ihåligt träd) dekorerad av skolelever under sommarlovsaktiviteter 2020 i samarbete med Kulturskolan. Mulmholken är uppsatt i Kontorsparken.

Naturvårdsprogrammet del 2: Åtgärdsprogram 2022-2027 är en omarbetning av det tidigare åtgärdsprogrammet 2016-2021 som antogs 2016. Det har tagits fram av Anton Sunnergren, kommunekolog på Samhällsbyggnadsförvaltningen i Åtvidabergs kommun, i samarbete med berörda tjänstepersoner. *För kartmaterial gäller © Lantmäteriet, Länsstyrelsen Östergötland, Skogsstyrelsen, Åtvidabergs kommun. Kartmaterial får inte spridas utan medgivande.*

Naturvårdsprogrammet kan laddas ner från kommunens webbplats www.atvidaberg.se eller beställas från Åtvidabergs kommun, telefonnummer 0120-830 00.

Innehåll

Innehåll.....	3
Inledning.....	4
Genomförande och avgränsning.....	4
Agenda 2030.....	5
Generationsmålet.....	6
Nationella miljömål	6
50 åtgärder för Östergötlands miljö.....	6
Åtvidabergs kommuns visioner och mål	7
Kommunala miljömål.....	7
Hållbarhetsprogram	8
Åtgärdsprogrammets visioner, mål och åtgärder.....	9
Vision 1 Det bedrivs ett aktivt strategiskt arbete gällande naturvård och friluftsliv	9
Varför är visionen viktig.....	9
Mål kopplade till visionen	9
Åtgärder inom vision 1	9
Vision 2 Naturvårdens och friluftslivets intressen lyfts vid åtgärder och beslut inom hela den kommunala organisationen, inklusive dess bolag	11
Varför är visionen viktig.....	11
Mål kopplade till visionen	11
Åtgärder inom vision 2	11
Vision 3 Samverkan sker med externa parter gällande naturvård och biologisk mångfald.....	13
Varför är visionen viktig.....	13
Mål kopplade till visionen	13
Åtgärder inom vision 3	13
Vision 4 Att ta sig ut i naturen i Åtvidabergs kommun är enkelt	15
Varför är visionen viktig.....	15
Mål kopplade till visionen	15
Åtgärder inom vision 4	15
Vision 5 Det kommunala markinnehavet håller en rikare biologisk mångfald än omgivande landskap	17
Varför är visionen viktig.....	17
Mål kopplade till visionen	17
Åtgärder inom vision 5	17
Vision 6 Kunskapen om naturvärden inom kommunen är mycket god	19
Varför är visionen viktig.....	19
Mål kopplade till visionen	19
Åtgärder inom vision 6	19

Separata delar

Del 1 Natur och naturvård i Åtvidaberg, antagen 2016

Del 3 Objektskatalog

Inledning

Naturen är alltid nära i Åtvidabergs kommun. Kommunen är känd för sina många vackra ekmiljöer. De gamla ekarna i Eklandskapet är speciellt intressanta. De rymmer en stor mångfald av växter och djur med alltifrån insekter och svampar till fladdermöss och kattugglor. Men kommunen bjuder också på djupa, mer eller mindre orörda gammelskogar med tall och gran som också har mycket höga biologiska värden. Här finns även ett glittrande landskap med över 200 sjöar och många vattendrag av olika typer med ett rikt växt- och djurliv. De flesta av sjöarna är långsträckta nere i de sprickdalar som ger landskapet dess karaktär. Kommunen genomkorsas av Östgötaleden och det finns naturreservat där man kan följa upptrampade stigar eller ta en avstickare över stock och sten och bara låta naturen fylla själens batterier.

Det föregående åtgärdsprogrammet löpte under perioden 2016-2021. Resultaten av arbetet har sammanställts efter varje år och en slutredogörelse för perioden ska sammanfattas i början av 2022. Som exempel har det under programperioden för åtgärdsprogrammet 2016-2021 drivits ett större projekt inom Storåns vattenråd, drivits ett projekt knutet till almsjuka träd, satts upp mulmholkar och insektshotell, utförts röjningar av ett stort antal grönområden och gräsmarker har skötts som ängar för att nämna några. Naturvårdens intressen har bevakats vid ett stort antal beslut och ärenden som bland annat berört detaljplaner, schaktning på kommunal mark, avverkningsanmälningar, strandskyddsdispenser, förhandsbesked och miljöärenden med flera. Olika former av guidningar har genomförts under varje år under programperioden. Östgötaleden och de blå spåren har underhållits.

Naturvårdsprogrammet består av tre delar:

- Del 1 Natur och naturvård i Åtvidaberg
- Del 2 Åtgärdsprogram 2022-2027
- Del 3 Objektskatalog

Detta dokument, Del 2 – Åtgärdsprogram 2022-2027 ska vara en utgångspunkt för kommunens naturvårdsarbete under tidsintervallet. Det anger huvudinriktningen och redovisar kommunens ambitioner och den kommunala naturvårdens huvudsakliga verksamhet de närmaste åren.

Del 1 – Natur och naturvård i Åtvidaberg ger bakgrundsinformation om naturvårdsprogrammet, kommunens natur, lagstiftning som berör naturvården samt riksintressen och skyddad natur som finns i kommunen.

Del 3 – Objektskatalog innehåller beskrivningar av kommunens mest värdefulla naturområden. Dessa områden redovisas geografiskt på en karta och beskrivs utifrån gjorda naturinventeringar och andra observationer. Objektskatalogen och kartskikt finns digitalt och hittas enklast via kommunens hemsida www.atvidaberg.se.

Genomförande och avgränsning

Uppdateringen av detta dokument har gjorts med åtgärdsprogrammet 2016-2021, som antogs av fullmäktige i Åtvidabergs kommun 2016-06-15, som grund. Visioner och åtgärder har begränsats till att framförallt innefatta kommunens egen mark eller sådan ärendehantering och handläggning där kommunen har faktisk möjlighet att påverka. De nationella miljökvalitetsmålen och de globala utvecklingsmålen har varit en ledstjärna i arbetet med åtgärdsprogrammet. Regionalt och lokalt

framtagna åtgärder med utgångspunkt från de nationella miljömålen och de globala hållbarhetsmålen har bakats in i programmet.

Agenda 2030

Världens ledare, genom FN, har åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. Dit ska världen ha nått år 2030. Detta är Agenda 2030 som består av 17 globala utvecklingsmål. De mål som i huvudsak berör åtgärdsprogrammet inom naturvårdsprogrammet är:

- Mål 11: Hållbara städer och samhällen
- Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Figur 2: De 17 globala utvecklingsmålen, Agenda 2030.

Generationsmålet

Det övergripande målet för miljöarbetet är att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Det innebär att påverkan på miljön ska ha reducerats till nivåer som är långsiktigt hållbara. Miljömålen beskriver de egenskaper som vår natur- och kulturmiljö måste ha för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar.

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

Illustratör: Tobias Flygar

Generationsmålet ska anses som vägledande för naturvårdsarbetet på alla nivåer, det vill säga även för detta naturvårdsprogram och kommunens ambitioner i sitt naturvårdsarbete.

Regeringen har ett övergripande ansvar för Sveriges arbete mot ett hållbart samhälle. Den bestämmer även över miljömålen. Åtta myndigheter ansvarar för samordning av uppföljningen av de olika miljömålen. Alla myndigheter med ansvar i miljömålssystemet arbetar tillsammans med organisationer och företag inom sin samhällssektor för att nå och bidra till uppföljningen av miljömålen och generationsmålet. För naturvården är det främst Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket som bär ansvar. Regionalt och lokalt arbete för att nå och följa upp miljömålen genomförs av Skogsstyrelsen, respektive länsstyrelserna och kommunerna.

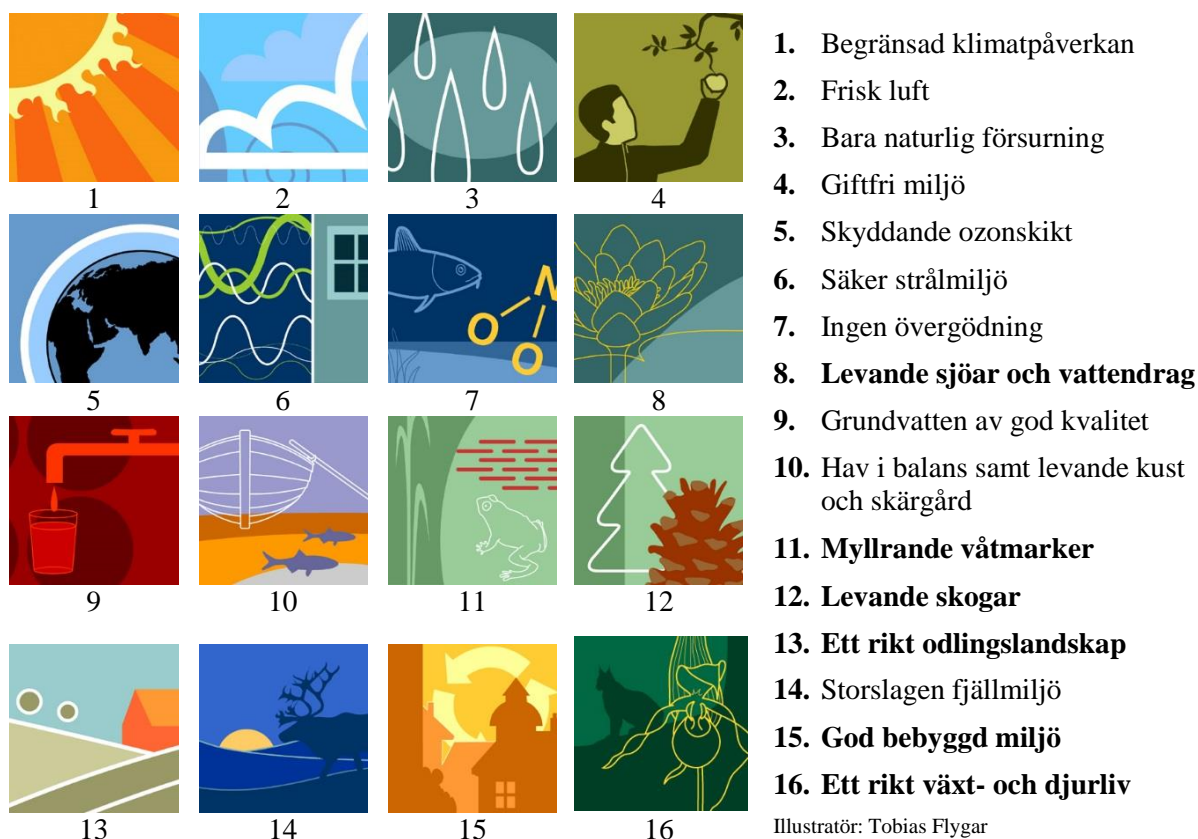
Nationella miljömål

Riksdagen har fastställt följande 16 nationella miljömål för att nå en hållbar utveckling så att vi ska kunna lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Inom varje mål finns preciseringar som förtydligar målet och dess innebörd. Med undantag för de miljömål som geografiskt inte berör Åtvidabergs kommun utgör de övriga en grund från vilken kommunen kan utforma mål och åtgärder för att behålla och åstadkomma en bättre miljö. Naturvårdsprogrammet berörs framför allt av sex av de sexton nationella miljömålen (fetstilta i figur 2).

50 åtgärder för Östergötlands miljö

Länsstyrelsen Östergötland har tagit fram ett åtgärdsprogram med 50 åtgärder för att nå miljömålen inom Östergötland. Länets aktörer kan i åtgärdsprogrammet ta på sig olika åtgärder. Följande åtgärder har Åtvidabergs kommun åtagit sig att genomföra vad gäller naturvård:

- Förbättra hänsyn till naturvärden i översiktsplanen. Ta fram eller använda grönstrukturplaner och naturvårdsprogram tidigt i planeringsprocessen.
- Öka förutsättningarna för biologisk mångfald på parkmark och annan offentligägd mark, exempelvis genom att öka mängden död ved och döda träd där det är lämpligt, och gynna jätteträd och hålträd. Informera allmänheten om naturvärden och åtgärderna.

Figur 2: De 16 nationella miljömålen.

Åtvidabergs kommuns visioner och mål

Åtvidabergs kommun genomsyras av framåtanda. Framåtanda är ett förhållningssätt som har brutits ned till fyra framgångsförhållanden. Naturvård nämns särskilt under två av dessa (fetstilta):

- **Lev och upplev**
- **Trygg och robust**
- Innovation och lokal handlingskraft
- Utveckling och livslångt lärande

De fyra framgångsförhållandena tillsammans med Agenda 2030 och de globala målen ska genomsyra samhället och leda till en långsiktig social-, miljömässig- och ekonomisk hållbarhet.

Framgångsförhållandena har brutits ned i ett flertal övergripande mål. Naturvård berörs särskilt inom ett av dessa mål:

- Kommunens biologiska mångfald och tätortsnära natur ska värnas och tillgängliggöras

Kommunala miljömål

De globala målen för hållbar utveckling ska genomsyra allt kommunalt arbete. På kommunal nivå kan både de nationella miljökvalitetsmålen och de globala hållbarhetsmålen preciseras i olika kommunala dokument såsom hållbarhetsprogram, naturvårdsprogram eller andra planeringsunderlag.

Hållbarhetsprogram

Kommunens hållbarhetsprogram, ”Hållbarhetsprogram för Åtvidabergs kommun”, gällde mellan 2016-2020. Det utgår från Agenda 2030, de nationella miljömålen, de nationella folkhälsomålen och regionala mål. Hållbarhetsprogrammet fastställdes av kommunfullmäktige 2016-12-14. Där beskrivs fem hållbarhetsfaktorer för Åtvidabergs kommun. En av hållbarhetsfaktorerna berör naturvärden, ”En kommun som vårdar och utvecklar natur- och kulturvärden”. Inom hållbarhetsfaktorn finns följande mål som berör naturvärden:

- För att tillgängliggöra unika natur- och kulturvärden ska kommunen från och med år 2017 verka för att aktiviteter arrangeras kopplade till dessa värden.
- Inom kommunens organisation ska det finnas kompetens och underlag för att kunna värna om den biologiska mångfalden, hänsyn till biologisk mångfald ska tas vid planering och byggande inom kommunen.
- Kommunens organisation ska inom sin planering och handläggning prioritera insatser kring de sjöar och vattendrag som inte uppnår god status enligt statusklassning för vatten.
- Kommunen ska år 2020 ha en strategi om hur ekosystemtjänster kan värnas och förstärkas.
Kommentar: En strategi för ekosystemtjänster håller på att tas fram under hösten 2021.

Ett nytt hållbarhetsprogram håller på att tas fram. Det beräknas vara klart under våren 2022.

Åtgärdsprogrammets visioner, mål och åtgärder

Åtgärderna inom åtgärdsprogrammet har sorterats under sex olika visioner. Ingen vision är viktigare än den andra. Tvärtom är en enstaka vision ofta en förutsättning för att lyckas med en annan vision. En vision kan därför inte prioriteras före eller efter en annan vision utan samtliga är lika viktiga att arbeta med. Under varje vision finns uppföljningsbara mål och till dessa har det kopplats specifika åtgärder. Åtgärderna ska vara utförda vid ett specifikt årtal eller utföras årligen eller löpande under programperioden.

Följande förkortningar har använts under rubriken Ansvar och Ansvarig kompetens:

SBF	Samhällsbyggnadsförvaltningen
BMN	Bygg- och miljönämnden
KLF-stab	Kommunledningsförvaltningens stab
MEX	Mark- och exploateringsingenjör

Vision 1 Det bedrivs ett aktivt strategiskt arbete gällande naturvård och friluftsliv

Varför är visionen viktig

För att veta hur och i vilken ordning åtgärder ska genomföras krävs en plan. Utan planering famlar vi i blindo utan att vara medvetna om vart vi är på väg eller varför. Det strategiska arbetet omfattar framförallt naturvårdsprogrammet men kan även innebära att exempelvis strategi för kommunens friluftsliv, skötseldokument för det kommunala markinnehavet eller att instruktioner för röjning av grönområden tas fram.

Mål kopplade till visionen

- A. Det finns naturvårdsinriktade skötselplaner för 45 % av det kommunala markinnehavet vad gäller grönområden inne i tätorter och för kommunala fastigheter utanför tätorterna. Skötselplanerna fokuserar på naturvård och rörligt friluftsliv där ekonomisk vinning är nedprioriterat.
- B. Fyra områden på kommunal mark är skyddade enligt lag.
- C. Det finns utpekade ansvarsarter och/eller -biotoper.
- D. Det finns en strategi för skötsel av tomt- och gatunära natur samt ett enkelt fakta- och instruktionsblad för de som utför röjning av grönområden.
- E. Det finns en strategi för arbetet med träd i tätorterna.
- F. Det finns en friluftslivsplan.
- G. Naturvårdsprogrammet är aktuellt.

Åtgärder inom vision 1

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Ansvarig kompetens	Årtal
A1	En skötselplan för Hallaholmsområdet ska tas fram.	SBF	Kommun-ekolog	2023
A2	En skötselplan för naturområdena mellan Gamla torget och Brostugan ska tas fram.	SBF	Kommun-ekolog	2025

A3	En skötselplan för naturområdena inne i och väster om Basthagen ska tas fram.	SBF	Kommun- ekolog	2027
A4	Skötselplan tas fram i samband med nyförvärv av fastigheter eller vid framtagande av detaljplaner där naturmark förekommer.	SBF	Kommun- ekolog	Löpande
B1	Ett område på kommunal mark ska skyddas enligt 7 kapitlet 4 §, 7 kapitlet 10 §, 7 kapitlet 11 § punkt 2 eller 7 kapitlet 12 § miljöbalken.	SBF	Kommun- ekolog	2027
C1	Ansvarsarter och/eller -biotoper ska utses för kommunen.	SBF	Kommun- ekolog	2022
D1	Strategi för skötsel av tomt- och gatunära natur ska tas fram.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	2024
D2	Fakta- och instruktionsblad för röjning av tomt- och gatunära natur ska tas fram.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	2024
E1	Strategi för skötsel av tätortsnära träd ska tas fram.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	2026
F1	Friluftslivsplan ska tas fram.	SBF	Fritids- utvecklare	2024
G1	Kunskapsdelens (del 1 i naturvårdsprogrammet) aktualitet ska bedömas.	SBF	Kommun- ekolog	2026
G2	Åtgärdsprogrammet (del 2 i naturvårdsprogrammet) ska följas upp.	SBF	Kommun- ekolog	Årligen
G3	Åtgärdsprogrammet (del 2 i naturvårdsprogrammet) ska aktualiseras.	SBF	Kommun- ekolog	2027

Vision 2 Naturvårdens och friluftslivets intressen lyfts vid åtgärder och beslut inom hela den kommunala organisationen, inklusive dess bolag

Varför är visionen viktig

Naturvårdens och friluftslivets intressen är av yttersta vikt för att Åtvidabergs kommun ska kunna nå upp till sin vision och hållbarhetsprogram samt för att Åtvidabergs kommun ska kunna bidra till de nationella målen och de globala utvecklingsmålen. En kommun är en stor och spretig organisation. Framförallt berörs naturvården och friluftslivet vid skötsel av natur-, park- och kommunal tomtmark samt vid planering och exploatering. Naturvårdens och friluftslivets intressen kan även behöva lyftas vid olika former av nyttjande av naturen så som vid upplåtelse av kommunal mark för företag eller föreningar. Genom att lyfta naturvårdens och friluftslivets intressen är det enklare att ta hänsyn och genomföra positiva förändringar.

Mål kopplade till visionen

- H. Kommunekolog och fritidsutvecklare är delaktiga vid all kommunal verksamhet, inklusive dess bolag, där naturvård eller friluftsliv berörs.

Åtgärder inom vision 2

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Berörd kompetens	Årtal
H1	Kommunekolog och fritidsutvecklare ska vid ett tidigt skede bli delaktiga i samtliga planärenden.	SBF	Gruppledare plan	Löpande
H2	Samtliga planärenden ska remitteras till kommunekolog och fritidsutvecklare.	SBF	Gruppledare plan	Löpande
H3	Samtliga förhandsbesked eller bygglov som sker utanför detaljplanerat område, eller inom detaljplanerat område där konstaterade höga naturvärden förekommer, ska remitteras till kommunekolog.	BMN	Byggnadsinspektör	Löpande
H4	Samtliga strandskyddsärenden ska remitteras till kommunekolog.	BMN	Byggnadsinspektör	Löpande
H5	Samtliga anmälnings- och efterbehandlingsärenden gällande täkter ska remitteras till kommunekolog.	BMN	Miljöinspektör	Löpande
H6	Samtliga övriga miljöärenden (exempelvis avloppsansökan, lantbrukstillsyn, miljöolycka, sanering av förorenad mark med mera) där höga naturvärden befaras att påverkas ska remitteras till kommunekolog. Kunskap om höga naturvärden inom alla ärenden ska inhämtas från Naturvårdsprogrammets objektsdel och eventuellt andra källor (Länsstyrelsen,	BMN	Miljöinspektör	Löpande

	Skogsstyrelsen, Jordbruksverket, Artportalen med flera).			
H7	Samtliga schaktningsärenden, utanför hårdgjorda ytor, som utförs av både interna och externa aktörer på kommunal mark ska remitteras till kommunekolog.	SBF	Gatuingenjör	Löpande
H8	I samtliga ärenden gällande avyttrande av kommunala fastigheter utanför detaljplanerade områden ska samråd hållas med kommunekolog och fritidsutvecklare.	SBF	MEX	Löpande
H9	Inför all exploatering av detaljplaner äldre än 2010 ska samråd hållas med kommunekolog.	SBF	MEX	Löpande
H10	Inför samtliga skogsbruksåtgärder inom det kommunala markinnehavet ska samråd hållas med fritidsutvecklare, MEX och enheten för Gata, park och fritidsanläggningar.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
H11	En överenskommelse ska träffas med enheten Fastighet gällande hur samråd med kommunekolog ska hållas vid åtgärder som kan påverka naturvärden.	SBF	Kommun-ekolog	2022
H12	En överenskommelse ska träffas med Åtvidabergs Vatten AB och Åtvidabergs Renhållning AB gällande hur samråd med kommunekolog ska hållas vid åtgärder som kan påverka naturvärden.	SBF	Kommun-ekolog	2022

Vision 3 Samverkan sker med externa parter gällande naturvård och biologisk mångfald

Varför är visionen viktig

Åtvidabergs kommun har en nyckelroll då vi har nära kontakt med kommuninvånare, föreningar, företag och statliga myndigheter. Flera myndigheter efterfrågar information från kommunen för sin handläggning, ofta i form av remisser. Föreningar och företag kan önska samspel med kommunen i naturvårdande frågor och kommuninvånare har olika former av förväntningar. Gällande naturvården ska kommunen bedriva den samverkan som efterfrågas, men även ta egna initiativ för samverkan. En särskilt viktig kanal är via samordningsrollen för Storåns vattenråd.

Mål kopplade till visionen

- I. Kommunen delar med sig av den kunskap den besitter gällande naturvårdsfrågor till andra myndigheter.
- J. Kommunen är aktiv gällande medborgarförslag och samarbeten med allmänhet, föreningsliv och näringsliv gällande naturvård.
- K. Kommunen är en aktiv part i Storåns vattenråd.
- L. Kommunen bevakar de övriga fyra vattenråd som kommunen ingår i och är, om lämpligt, en aktiv part om kommunen berörs av åtgärder inom ett specifikt vattenråd.
- M. Kommunen bevakar Motala Ströms vattenvårdsförbund utifrån naturvårdsrelaterade händelser.

Åtgärder inom vision 3

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Berörd kompetens	Årtal
I1	Samtliga avverkningsärenden som kommer in till Skogsstyrelsen ska bevakas och myndigheten ska meddelas om friluftsliv, kommunens planarbete eller objekt inom naturvårdsprogram berörs.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
I2	Samtliga remisser från andra myndigheter där naturvårdens intressen berörs ska granskas och, vid behov, besvaras.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
J1	Samtliga initiativ riktade mot kommunen från allmänhet (inklusive medborgarförslag), föreningsliv och näringsliv gällande naturvård ska besvaras.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
J2	Samarbeten ska sökas aktivt med allmänhet, föreningsliv och näringsliv gällande naturvård i de fall det finns möjlighet till det.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
K1	Samordningsrollen inom Storåns vattenråd ska innehas av kommunal tjänsteperson.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande

K2	Storåns vattenråd är en aktiv och drivande aktör.	SBF	Kommun- ekolog	Löpande
L1	Vad som sker inom de fyra vattenråden för Stångån, Söderköpingsån, Vindån och Övre Motala ström ska bevakas.	SBF	Kommun- ekolog	Löpande
L2	Om lämpligt går kommunen in som aktiv part i de andra fyra vattenråden om åtgärder ska genomföras inom kommunen.	SBF	Kommun- ekolog	Löpande
M1	Vad som sker inom Motala Ströms vattenvårdsförbund utifrån naturvårdsrelaterade aktiviteter bevakas.	SBF	Kommun- ekolog	Löpande

Vision 4 Att ta sig ut i naturen i Åtvidabergs kommun är enkelt

Varför är visionen viktig

Åtvidabergs kommun är stolt över sin rika natur. Kommunens rika natur lyfts i vision, hållbarhetsprogram och översiktsplan. Kommunen har en viktig roll för att på olika sätt tillgängliggöra och sprida kunskap om naturen för kommuninvånare och besökare men även för att stötta företag med inriktning på naturturism.

Mål kopplade till visionen

- N. Kommunen sprider information gällande naturen i kommunen.
- O. Vandringsleder som kommunen ansvarar för är i bra skick.
- P. Kommunen deltar årligen i Östergötlands naturguideprogram.
- Q. Kommunen underlättar för naturturismföretag, både befintliga och nya.

Åtgärder inom vision 4

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Berörd kompetens	Årtal
N1	Naturvårdsprogrammet ska finnas tillgängligt på kommunens hemsida.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
N2	Information på hemsidan om kommunens arbete med naturvård är aktuellt.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande
N3	"Guide till Åtvidabergs kommun" ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida och eventuellt andra kanaler.	KLF-stab	Turism-utvecklare, Team Digital	Löpande
N4	Informationsskyltarna inom "Ekvandringen" i Åtvidaberg ska underhållas.	SBF	Kommun-ekolog	Årligen
N5	Information gällande fiskevårdsområden och upplåtelse av fiskevatten ska nå ut till kommuninvånare och turister.	KLF-stab	Team Digital	Löpande
O1	Den del av Östgötaleden som kommunen ansvarar för ska underhållas.	SBF	Fritids-utvecklare	Löpande
O2	Skötselavtal ska finnas på plats för samtliga delsträckor av Östgötaleden, där kommunen inte ansvarar för skötseln.	SBF	Fritids-utvecklare	Löpande
O3	Information om Östgötaleden och friluftslivsanordningar knutna till den samt Blå spåret ska finnas tillgängligt via kommunens externa kartverktyg.	SBF	Fritids-utvecklare	2024

O4	Blå spåret i Hallaholm och Eksätter ska underhållas.	SBF	Fritids- utvecklare	Årligen
P1	Kommunen ska anordna minst tre guidningar inom Östergötlands naturguideprogram.	KLF- stab	Turism- utvecklare, Kulturarvs- strateg, Kommun- ekolog	Årligen
P2	För minst en av guidningarna inom Östergötlands naturguideprogram ska tillgänglighet beaktas.	KLF- stab	Turism- utvecklare, Kulturarvs- strateg, Kommun- ekolog	Årligen
Q1	Ett årligt informationstillfälle med fokus på naturturism ska genomföras för besöksnäringen.	KLF- stab	Turism- utvecklare	Årligen

Vision 5 Det kommunala markinnehavet håller en rikare biologisk mångfald än omgivande landskap

Varför är visionen viktig

Utveckling av samhällen leder ofrånkomligen till att naturmark tas i anspråk. Historiskt har områden som troligen haft mycket höga naturvärden tagits i anspråk, vilket de jätteträd som finns i framförallt Åtvidabergs tätort vittnar om. Områden med rik biologisk mångfald har också sparats vid exploatering. För att dessa naturvärden ska bestå krävs att andra ytor utvecklas så att de kan komplettera och tillsammans bevara den rika biologiska mångfalden även i framtiden. Framförallt gäller detta för naturvärden knutna till ek i Åtvidaberg men även tallmiljöer, hävdade (betade eller slagna) miljöer och störda miljöer (så som sandblottor) är viktiga liksom många andra. En rik biologisk mångfald och en mångfald av olika naturtyper är dessutom något som ökar attraktiviteten för besökare och närboende. Detta leder till trevligare och mer uppskattade upplevelser.

Mål kopplade till visionen

- R. Kommunen sköter tätortsnära natur och naturområden och naturobjekt inne i tätorterna för att främja en rik biologisk mångfald utan att säkerheten för personer och egendomar blir lidande.
- S. Kommunen sköter mark utanför tätorterna så att dess naturvärden främjas.
- T. Gräsmarker som kommunen sköter som äng har en total areal av minst 5 hektar.
- U. Prioriterade invasiva främmande arter minskar i omfattning.

Åtgärder inom vision 5

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Berörd kompetens	Årtal
R1	Strategin för arbete med träd ska följas.	SBF	Park-ingenjör, Kommun-ekolog	Löpande från 2026
R2	Vid åtgärder som rör träd med höga naturvärden ska kommunekolog delta vid val av åtgärd.	SBF	Park-ingenjör	Löpande
R3	Ett proaktivt arbete gällande träd ska genomföras för att ge träd av god hälsa och minimera riskerna för olyckor knutna till träd.	SBF	Park-ingenjör	Löpande
R4	GIS-skikt för arbetet med träd ska uppdateras till nytt format.	SBF	Kommun-ekolog	2023
R5	Strategin för röjning av tomt- och gatunära natur ska följas.	SBF	Park-ingenjör	Löpande från 2024
S1	Framtagna skötselplaner för kommunens markinnehav ska följas.	SBF	Kommun-ekolog	Löpande

S2	Möjlighet till bete i Hallaholm ska utredas.	SBF	Kommun- ekolog	2023
S3	Bete ska introduceras på nyupptagen yta i Norrby utanför Grebo.	SBF	Kommun- ekolog	2022
T1	En utredning ska göras för att undersöka var gräsmattor och andra gräsytor förekommer som kan skötas som äng.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	2023
T2	Areal som sköts som äng ska utökas med 2,3 hektar	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	2027
U1	Små förekomster av park- och jätteslide, upp till cirka 10 kvadratmeter, ska bekämpas.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	Årligen
U2	Förekomster av jätteloka ska bekämpas.	SBF	Kommun- ekolog, Park- ingenjör	Årligen

Vision 6 Kunskapen om naturvärden inom kommunen är mycket god

Varför är visionen viktig

Kännedom om naturvärdena i kommunen är av yttersta vikt för att samtliga övriga visioner ska kunna realiseras på bästa möjliga sätt. Kunskap inhämtas främst genom olika former av inventeringar men även genom att ta del av andra insatser som genomförs inom kommunen, både genom inventeringar och enstaka rapporter av exempelvis artfynd. Men det handlar även om att följa upp att genomförda åtgärder på det kommunala markinnehavet får en god effekt och att lära sig inför kommande åtgärder.

Mål kopplade till visionen

- V. 100 objekt, befintliga eller nya, inom Naturvårdsprogrammets del 3 är granskade och, vid behov, uppdaterade.
- W. Uppföljning är utförd avseende befintlig skötsel och utförda naturvårdsåtgärder på kommunal mark.

Åtgärder inom vision 6

Beteckning	Åtgärd	Ansvar	Berörd kompetens	Årtal
V1	Granskning och, vid behov, uppdatering av befintliga eller nya objekt i Naturvårdsprogrammets del 3 ska genomföras. Arbetet ska omfatta minst 100 objekt.	SBF	Kommun-ekolog	2027
W1	Inventering av en artgrupp knuten till död ved med tyngdpunkt kring skapade faunadepåer ska genomföras.	SBF	Kommun-ekolog	2025
W2	Inventering av dagfjärilar i Hallaholm ska genomföras.	SBF	Kommun-ekolog	2026
W3	Inventering av dagfjärilar i Norrby ska genomföras.	SBF	Kommun-ekolog	2023
W4	Florainventering av kommunens ängsmark ska genomföras.	SBF	Kommun-ekolog	2027
W5	Uppföljning av bekämpning och förekomst av invasiva och främmande spridningsbenägna arter ska genomföras.	SBF	Kommun-ekolog	Årligen